

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนาร่องใน  
โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ  
ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา



นางอนันต์ ชันวรภัทท์กิจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

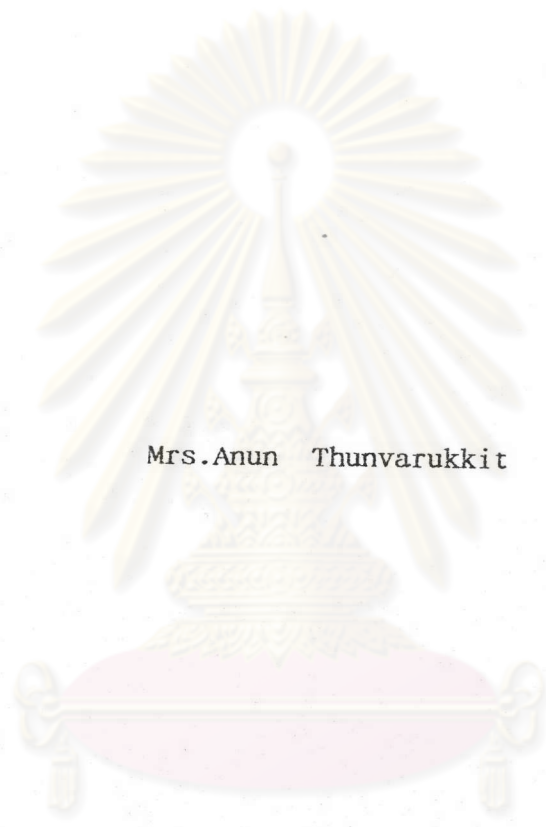
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-666-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF ACADEMIC ADMINISTRATION IN PILOT  
SCHOOLS UNDER THE SPECIAL PROJECT FOR OUTSTANDING STUDENTS  
TOWARDS HIGH SCHOOL CERTIFICATE UNDER THE JURISDICTION  
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION



Mrs.Anun Thunvarukkit

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-666-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนาร่อง

ในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา

โดย

นางอนันต์ ธีนวัชรภักดิ์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)



พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อนันต์ ฉันทวัชรกิจ : การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่อง  
ในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน  
ปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF ACADEMIC  
ADMINISTRATION IN PILOT SCHOOLS UNDER THE SPECIAL PROJECT FOR  
OUTSTANDING STUDENTS TOWARDS HIGH SCHOOL CERTIFICATE UNDER THE  
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา :  
ผศ.ดร.सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์, 201 หน้า. ISBN 974-583-666-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน  
นำร่องในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย  
สังกัดกรมสามัญศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่มีผู้ระบุสูงสุดคือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ไม่มีการระบุเกี่ยวกับ  
โครงการ สพพ. ไว้ในแผนภูมิโครงสร้างงานวิชาการ มีการแยกและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติ  
หลักสูตร แผนการเรียน และตารางสอน รวมทั้งโครงการสนับสนุนโครงการ สพพ. ขึ้นโดยเฉพาะ ด้าน  
การพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการ  
สอน การสอนซ่อมเสริม การจัดกลุ่มวิชาเลือกต่างจากวิธีการสอนปกติ โดยนักเรียนศึกษาด้วยตนเองมาก  
ขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ มีการพัฒนาครูโดยจัดแยกเฉพาะครูใน  
โครงการนี้เทศภายใน .ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอนรายวิชา  
การจัดครูเข้าสอน และกำหนดคาบการสอนต่างจากที่ปฏิบัติอยู่ปกติ มีการส่งเสริม การผลิตสื่อ การนิเทศ  
โดยให้ศึกษาดูงาน ครูส่วนมากได้สอนตรงความรู้ความสามารถ โดยหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้คัดเลือก ด้าน  
การประเมินผลงานวิชาการ มีการติดตามประเมินผลเมื่อสิ้นกิจกรรมดำเนินการ มีการรายงานผลและนำผล  
ไปปรับปรุงการเรียนการสอน

ปัญหาที่ระบุสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ขาดการวิเคราะห์ปัญหาความจำเป็นในการทำโครงการ  
การจัดทำแผนการเรียนยังสำรวจความเห็นนักเรียนไม่ทั่วถึง ขาดการอบรมแบบเข้มให้กับครูในเรื่อง  
เทคนิควิธีสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ขาดเอกสารวิชาการที่หน่วยงานภายนอกผลิตให้ครูศึกษา  
ด้วยตนเอง ห้องเรียนพิเศษเฉพาะไม่เหมาะสมและการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแก่  
ครู-อาจารย์ไม่ทั่วถึง ไม่มีแนวทางการประเมินผลกิจกรรมที่ชัดเจน ครูไม่ต้องการมีการสอนเพิ่ม  
มากขึ้น เครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสม

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา .....  
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา .....  
ปีการศึกษา ..... 2536 .....

ลายมือชื่อนิติต ..... *Oni S. S.* .....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *สมชาย สุขเกษม* .....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

## C 541482: MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION  
KEY WORD: ACADEMIC ADMINISTRATION/ THE SPECIAL PROJECT FOR OUTSTANDING  
STUDENT TOWARDS HIGH SCHOOL CERTIFICATE

ANAN THUNVARUKKIT : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF ACADEMIC  
ADMINISTRATION IN PILOT SCHOOLS UNDER THE SPECIAL PROJECT FOR  
OUTSTANDING STUDENTS TOWARDS HIGH SCHOOL CERTIFICATE UNDER THE  
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION. THESIS  
ADVISOR : ASST.PROF. SNANCHIT SUKONTASAP, Ph.D., 201 pp.  
ISBN 974-583-666-4

The purposes of the research were to study state and problems of  
academic administration in pilot schools under the Special Project for  
Outstanding Students in High Schools under the Jurisdiction of the Department  
of General Education.

The findings concluded from the responses with highest frequency  
were: 1) In term of planning, the structure of academic administration did  
not specify the pilot project in the structure. However, rules and  
guidelines, curriculum, study plan and schedule as well as projects to  
support the pilot project were developed separately; 2) In academic  
promotion, special programs were developed regarding instructional and  
instructional support activities, remedial teaching and grouping of elective  
subjects. Students had more opportunity for self-study, participation in  
activities according to their interest. Teacher development was conducted  
for this special project through clinical supervision; 3) In instructional  
management, teaching plans, lesson plans and teaching assignment were  
conducted separately from regular practice. Production of instructional  
materials, supervision, study tour were promoted. Most of the teachers were  
assigned by department heads to teach according to their specialization;  
4) As for the evaluation of the academic affairs; there were follow-ups and  
summative evaluation, reporting and use of the report for instructional  
improvement.

The problems specified with highest frequency were lack of needs  
assessment for project development, assessment of student needs to develop  
study programs, lack of or inadequate intensive training for teachers in  
teaching outstanding students, lack of materials for teachers' self-study,  
clear guidelines and proper instruments for evaluation, inappropriate  
special classroom and unwillingness of teachers to increase teaching load.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....  
สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....  
ปีการศึกษา..... 2536.....

ลายมือชื่อนิติ..... *A. Thunvarukkit*.....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *S. Sukontasap*.....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....



## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยและตรวจสอบแก้ไขอย่างละเอียดทุกขั้นตอน จนสำเร็จเรียบร้อยและสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ ดร.ศรีประภา สร้อยพาน อาจารย์ศิริ สูงคาสีทธิ์ อาจารย์ปรีชา ภัทรพันธ์ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความครอบคลุม ความเที่ยงตรงของเนื้อหาสาระ ความเหมาะสมของสำนวนภาษา ให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย และให้ข้อคิดเห็นซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบคุณอาจารย์แคล้ว ทักสนพงษ์ ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และที่ได้กรุณาสละเวลาช่วยในการพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณเป็นพิเศษต่ออาจารย์วีระ บุญยะนิवास ที่สนับสนุนในการศึกษาและวิจัย ตลอดจนในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมารดา ขอขอบคุณพี่น้องและครอบครัว ตลอดจนเพื่อนทุกคนที่เป็นกำลังใจในการศึกษาและวิจัยครั้งนี้

ความดีทั้งปวงอันเกิดจากวิจัยนี้ ขอมอบแต่ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ด้วยความ  
สำนึกในพระคุณ

ศูนย์วิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนันต์ ชันวรัญจิก



## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
ค่านิยมที่ใช้ในการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารการศึกษา.....	11
ความหมายของการบริหาร.....	12
ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	12
การมัธยมศึกษา.....	14
การบริหารงานวิชาการ.....	17
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	17
ความสำคัญของงานวิชาการ.....	18
ขอบเขตของงานวิชาการ.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	แนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย..... 64
	ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และการแก้ปัญหา..... 68
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 70
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 74
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 74
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 74
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 75
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 76
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 77
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 78
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 79
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 80
	ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนร่องใน
	โครงการ สพพ. .... 83
	- ด้านการวางแผนงานวิชาการ..... 83
	- ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ..... 98
	- ด้านการจัดการเรียนการสอน.....109
	- ด้านการประเมินผลงานวิชาการ.....121
	ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนร่องในโครงการ
	สหพ. ....127
	- ด้านการวางแผนงานวิชาการ.....127
	- ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ.....131
	- ด้านการจัดการเรียนการสอน.....135



สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
- ด้านการประเมินผลงานวิชาการ.....	142
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	144
รายการอ้างอิง:.....	157
ภาคผนวก.....	161
ประวัติผู้เขียน.....	201



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและคำร้อยละของประชากรที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ....	80
2	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ.....	83
3	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ.....	98
4	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	109
5	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินผลงานวิชาการ.....	121
6	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ.....	127
7	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ.....	131
8	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	135
9	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินผลงานวิชาการ.....	142



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย